

Dosarul nr.3-1588/2020

Republica Moldova
HOTĂRÎRE
În numele Legii

07 februarie 2022

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)

Instanța compusă din

Președinte de ședință, judecător

Grefier

Vitalii Ciumac

Sandra Tocilă

examinînd în ședință de judecată publică acțiunea în contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Reniță împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene privind constatarea nulității actului administrativ,

A C O N S T A T A T :

Reclamantul Iurie Reniță s-a adresat în instanța de judecată cu cererea de chemare în judecată nominalizată. În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat partea reclamantă faptul că, odată cu finalizarea mandatului, prin Ordinul Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene nr.731-p-238a din data 30 iunie 2015, a fost transferat, din funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în România în funcția de Ambasador cu Misiuni Speciale în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova.

Ulterior, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1943-VII din 03 februarie 2016 (publicat în M.O. nr.31 din 09 februarie 2016), Iurie Reniță, a fost numit în funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei. Luându-se act de Decretul supra enunțat, prin Ordinul Ministrului Afacerilor Externe și Integrării Europene nr.99-p-26 din 09.02.2016, reclamantul a fost detașat prin transfer în funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei, din data de 18 februarie 2016.

Prin Hotărârea Guvernului nr.879 din 01.11.2017 și Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 438 din 14.11.2017 (publicat în M.O. nr.399-410 din 17.11.2017), Iurie RENEȚĂ, a fost rechemat înainte de termen din funcția de Ambasador Extraordinar și

Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei și în Marele Ducat de Luxemburg.

Prin Ordinul Ministrului Afacerilor Externe și Integrării Europene, nr.1631-p-383 din 17.11.2017, s-a luat act de Hotărârea Guvernului nr. 879 din 01.11.2017 și Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 438-VIII din 14.11.2017 (publicat în M.O. nr. 399-410 din 17.11.2017), privind rechemarea domnului Iurie Reniță din funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei și în Marele Ducat de Luxemburg.

Totodată, menționează reclamantul că, în pct.2 din Ordinul nr.1631-p-383 din 17.11.2017, era ordonat: a-l rechema efectiv pe dl Iurie Reniță, cu încetarea raporturilor de serviciu din data de 11.12.2017; A aduce prezentul ordin la cunoștința colaboratorului vizat contrasemnătură.

Reține reclamantul că, potrivit cu prevederilor respectivului ordin, acesta a fost eliberat din funcție cu încetarea raporturilor de serviciu din data de 11.12.2017, ordin ce urma a fi adus la cunoștința sa contrasemnătură, însă Ordinul integral referitor la rechemarea dlui Iurie Reniță nr. 1631-p-383 din 17.11.2017, i-a fost adus la cunoștință abia la data de 21 ianuarie 2020.

Astfel, la data de 13 mai 2020 reclamantul, a adresat o cerere prealabilă Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, prin care a solicitat constatarea nulității absolute a Ordinului privind rechemarea domnului Iurie Reniță nr.1631-p-383 din 17.11.2017, emis de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, în partea ce ține de încetarea raporturilor de serviciu, din data de 11 decembrie 2017.

Afirmă reclamantul faptul că, totuși, autoritatea publică nu a respectat termenul prevăzut de lege și nu a oferit un răspuns reclamantului, lăsând cererea sa prealabilă fără soluționare.

Prin urmare, prin prezenta acțiune în constatare, reclamantul urmărește revendicarea dreptului său la muncă, garantat de art.43 alin.(1) din Constituția RM, precum și dreptul la asistență și protecție socială, garantat de art.47 din Constituția RM, care derivă, inclusiv, din dreptul la muncă, or, garanțiile sociale sunt asigurate și prin dreptul la muncă, din care rezultă obligațiile angajatorului de a achita fondul social, din care se formează plata pensiei pentru vechime în muncă. La fel, are drept scop revendicarea dreptului la muncă vătămat prin actul administrativ, prin recunoașterea dreptului pretins, declararea nulității absolute a actului administrativ și repararea pagubei, drept prevăzut la art. 53 din Constituția Republicii Moldova.

Specifică reclamantul că Ordinul din 17.11.2017 nu i-a fost adus la cunoștință sub semnătură, inclusiv la data anunțării acestuia despre încetarea raporturilor de muncă și eliberării din serviciu.

Consideră că autoritatea pîrîta a încălcat normele imperative privind încetarea raporturilor de muncă și ilegal au fost încetate aceste raporturi de muncă.

Solicită reclamantul admiterea acțiunii în constatare; a constata nulitatea actului administrativ individual defavorabil - Ordinul referitor la rechemarea dlui Iurie Reniță nr. 1631 - p - 383 din 17.11.2017, emis de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, în partea ce ține de încetarea raporturilor de serviciu, din data de 11 decembrie 2017; a repune pe Reniță Iurie în dreptul la muncă, la asistență și protecție socială, vătămat prin actul administrativ nul, după cum urmează: a recunoaște lui Reniță Iurie dreptul la muncă, în funcția diplomatică deținută până la detașare prin transfer în misiunea diplomatică în funcția

de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei, deținută până la data de 18 februarie 2016, a recunoaște lui Reniță Iurie dreptul de a fi transferat în funcția diplomatică deținută până la detașare prin transfer în misiunea diplomatică în legătură cu rechemarea lui Iurie Reniță, înainte de termen din misiunea diplomatică, din funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei, a repara paguba pricinuită prin actul administrativ individual nul prin care a fost vătămat dreptul la muncă, la asistență și protecție socială și a achita lui Iurie Reniță, paguba materială și morală după cum urmează: 291 906 lei - despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, cu achitarea contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat; -115 440 lei pagubă morală; cheltuielile legate de asistența juridică/consultația juridică verbală și scrisă acordată, legată de examinarea prezentei procedurii de contencios administrativ.

În ședința de judecată reclamantul Iurie Reniță a susținut pretențiile din cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea integrală a acestora.

În ședința de judecată avocatul reclamantului, avocat în bază de mandat Dorin Popescu, a susținut pretențiile din cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea integrală a acestora.

În referință Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene nu a recunoscut pretențiile reclamantului din cererea de chemare în judecată și a solicitat respingerea acesteia ca fiind una neîntemeiată. (f.d. 172-174)

În ședința de judecată reprezentantul autorității pârte, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, reprezentant în bază de procură Ilinca Sîrbu a solicitat respingerea acțiunii depuse de Iurie Reniță ca fiind una neîntemeiată din motivele expuse în referință.

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele cauzei, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Reniță este neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.189 alin. 1 și 2 Cod Administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Se constată că prin încheierea Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 14.12.2020, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Reniță împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene privind constatarea nulității actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral. (f.d. 81-84)

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 08.07.2021 s-a anulat încheierea Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 14.12.2020 în partea în care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Reniță împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene privind constatarea nulității actului administrativ; în rest în partea în care s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Iurie Reniță cu privire la repunerea în drepturi și repararea prejudiciului material și moral, încheierea Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) din 14.12.2020, s-a menținut fără modificări. (f.d. 152-158)

Astfel, din motiv că, o parte din pretențiile reclamantului Iurie Reniță au fost declarate inadmisibile, instanța de judecată se va expune doar asupra pretențiilor privind nulitatea

actului administrativ și pretenția privind compensarea cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că prin Ordinul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene nr.99-p-26 din 09.02.2016 cu privire la detașarea dlui Iurie Reniță, autoritatea pîrîtă a dispus: se ia act de decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1943-VII din 03.02.2016 (publica în M.O. nr.31 din 09.02.2016) privind numirea domnului Iurie Reniță în funcția de ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei; se detașează prin transfer dl Iurie Reniță în funcția de ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei, din data de 18.02.2016. (f.d. 170)

Subsecvent, în temeiul Ordinului Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene nr.1631-p-383 din 17.11.2017 cu privire la rechemarea dlui Iurie Reniță, autoritatea pîrîtă a dispus: a luat act de Hotărârea Guvernului nr. 879 din 01.11.2017 și Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 438-VIII din 14.11.2017 (publicat în M.O. nr. 399-410 din 17.11.2017), privind rechemarea domnului Iurie Reniță din funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei și în Marele Ducat de Luxemburg; a-l rechema efectiv pe dl Iurie Reniță, cu încetarea raporturilor de serviciu din data de 11.12.2017; a aduce prezentul ordin la cunoștința colaboratorului vizat prin contrasemnătură. (f.d. 16)

Reclamantul Iurie Reniță, la 15.01.2020 a solicitat autorității pîrîte, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene aducerea la cunoștință a ordinului nr.1631-p-383 din 17.11.2017 sub semnătură. (f.d. 37)

Nefiind de acord cu actul administrativ contestat, la 13.05.2020 Iurie Reniță l-a contestat cu cerere prealabilă, solicitînd atît anularea actului, repunerea în drepturi cît și repararea prejudiciului material și moral cauzat, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 17-27)

Conform art.141 din Codul administrativ, un act administrativ individual este nul dacă conține un viciu deosebit de grav și acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor care se iau în considerare.

(2) Un act administrativ individual este, de asemenea, nul: a) dacă executarea lui cere săvîrșirea unei fapte ilegale, care constituie o componentă de contravenție sau de faptă penală; b) dacă din motive reale nimeni nu-l poate executa; c) dacă contravine bunelor moravuri; d) dacă la emiterea lui a contribuit o persoană care nu are dreptul să participe în procedură administrativă conform art. 49 alin. (1); e) dacă a fost emis în scris, dar nu poate fi identificată autoritatea publică emitentă; f) în alte cazuri prevăzute de lege.

(3) În cazul nulității parțiale a unui act administrativ individual, acesta este nul în totalitate dacă autoritatea publică nu ar fi emis actul administrativ respectiv fără partea lovită de nulitate.

(4) Autoritatea publică poate constata nulitatea oricînd din oficiu. La cerere nulitatea se constată în măsura în care solicitantul are un interes îndreptățit pentru a o solicita.

Conform art.258 din Codul Administrativ, procedurile administrative și procedurile prealabile inițiate pînă la data intrării în vigoare a prezentului cod, care nu au fost finalizate pînă la 1 aprilie 2019, se vor finaliza conform prevederilor legale valabile pînă la data intrării în vigoare a prezentului cod. Această dispoziție este valabilă și pentru procedurile prealabile inițiate după data intrării în vigoare a prezentului cod referitoare la o procedură administrativă inițiată pînă la data intrării în vigoare a acestuia.

(2) Procedurile de contencios administrativ atribuite înainte de intrarea în vigoare a prezentului cod, prin legi speciale, în competența altor instanțe de judecată se vor transmite după intrarea în vigoare a prezentului cod instanțelor competente conform prevederilor prezentului cod.

(3) Procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Instanța de judecată atestă că reclamantul Iurie Reniță solicită constatarea nulității unui act administrativ și anume a Ordinului nr.1631-p-383 din 17.11.2017, ca fiind în contradicție cu norma imperativă legală de la art.81 alin.3 din Codul Muncii.

Se constată că nulitatea ca instituție procesuală administrativă prin care își pierde efectele un act administrativ a fost implementată și reglementată odată cu intrarea în vigoare a Codului Administrativ la 01 aprilie 2019, până la intrarea în vigoare a acestui act normativ nulitatea actului administrativ nu era reglementată ca modalitate de apărare a drepturilor subiective în procedura contenciosului administrativ.

Reieșind din prevederile exprese de la art.258 din Codul Administrativ, instanța de judecată concluzionează că în cazul din speță nu poate fi aplicată nulitatea în privința unui act administrativ care a fost emis și care și-a produs efectele încă în luna noiembrie 2017, or acest act poate fi contestat doar sub aspectul anulării acestuia prin prisma Legii Contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000, însă nicidecum prin prisma nulității reglementate de Codul Administrativ.

Astfel, instanța de judecată conchide că reclamantul Iurie Reniță nu poate beneficia de efectele nulității în mod retroactiv pentru o situație consumată sub auspiciile Legii contenciosului administrativ, motiv din care pretențiile din cererea de chemare în judecată urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

Conform art.224 alin.1 lit.f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

Corespunzător, instanța de judecată, având în vedere circumstanțele de fapt constatate supra, coroborate cu normele de drept relevante situației din speță și pornind de la faptul că partea reclamantă nu poate beneficia de efectele unei însușiri cum este nulitatea actului administrativ într-o situație consumată în anul 2017, când Legea nu reglementa nulitatea actului administrativ, consideră necesar a respinge ca neîntemeiată pretenția reclamantului privind constatarea nulității Ordinului nr.1631-p-383 din 17.11.2017.

Instanța de judecată apreciază critic și respinge argumentele părții reclamante, argumente în care reclamantul face referire la instituția nulității reglementate de art.217 din Codul Civil, or această normă, fiind una generală, nu este aplicabilă în cazul deferit judecării deoarece acest articol din Codul Civil reglementează nulitatea absolută a unui act juridic civil, pe cînd reclamantul contestă, sub aspectul nulității, un act administrativ individual defavorabil, fiind invocată norma de la art.141 din Codul Administrativ, care prevede

temeiurile de nulitate a actului administrativ. Respectiv în cazul dat urmează a fi aplicat art.141 din Codul Administrativ coroborat cu art.258 din același Cod.

Cu privire la pretenția reclamantului privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată reține următoarele:

Conform art.94 alin.1 CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform art.63 alin.4 din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19.07.2002, cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice la apărarea drepturilor și intereselor lui legitime în cauzele penale, civile și administrative urmează a fi compensate integral și proporțional cerințelor admise (respinse) de partea adversă.

Conform art.96 alin.1, 1¹ CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Cu referire la jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, Hotărârea Amihalachioaie împotriva R. Moldova din 20 aprilie 2004, Șarban versus Moldova din 04 octombrie 2005, instanța pentru a include cheltuielile spre încasare din contul pîrîtului, urmează să verifice dacă aceste cheltuieli au fost reale și necesare, și într-un quantum rezonabil, fiind necesară prezentarea unei liste detaliate a tuturor cheltuielilor invocate, omiterea căreia poate avea drept efect respingerea revendicărilor în întregime sau în parte.

Instanța de judecată respinge pretenția reclamantului privind încasarea de la pîrît a cheltuielilor de judecată mărimea căroră nici nu a indicat-o și nu a probat-o pe parcursul derulării procesului de judecată, or se constată că, reclamantul Iurie Reniță a pierdut procesul.

În temeiul celor expuse și conformitate cu prevederile art.art.141, 224-225, 258 din Codul administrativ, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se respinge acțiunea în contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Reniță împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene privind constatarea nulității actului administrativ, ca neîntemeiată.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani).

Președinte de ședință, judecător

Vitalii Ciumac